

Krajowy System Cyberbezpieczeństwa

Realizując zadania wynikające z Ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 1560 ze zm.) przekazujemy Państwu informacje pozwalające na zrozumienie zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni oraz porady jak przeciwdziałać tymi zagrożeniom.

Cyberbezpieczeństwo - zgodnie z obowiązującymi przepisami (art. 2 pkt. 4 ww. ustawy) to „odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy”

- I. Najpopularniejsze zagrożenia w cyberprzestrzeni:
  1. Ataki z użyciem szkodliwego oprogramowania (tzw. malware, wirusy, robaki, itp.),
  2. Kradzieże tożsamości, kradzieże (wyłudzenia), modyfikacje bądź niszczenie danych, blokowanie dostępu do usług, spam (niechciane lub niepotrzebne wiadomości elektroniczne), ataki socjotechniczne (np. phishing czyli wyłudzenie poufnych informacji przez podszywanie się pod godną zaufania osobę lub instytucję.
- II. Sposoby zabezpieczenia się przed zagrożeniami:
  1. Stosuj zasadę ograniczonego zaufania do odbieranych wiadomości email, sms, stron internetowych nakłaniających do podania danych osobowych, osób podających się za przedstawicieli firm, instytucji, którzy żądają podania danych autoryzacyjnych lub nakłaniających do instalowania aplikacji zdalnego dostępu.
  2. Nie ujawniaj danych osobowych w tym danych autoryzacyjnych dopóki nie ustalisz czy rozmawiasz z osobą uprawnioną do przetwarzania Twoich danych.
  3. Instaluj aplikacje tylko ze znanych i zaufanych źródeł.
  4. Nie otwieraj wiadomości e-mail i nie korzystaj z przesłanych linków od nadawców, których nie znasz.
  5. Każdy email można sfalszować, sprawdź w nagłówku wiadomości pole Received: from (ang. otrzymane od) w tym polu znajdziesz rzeczywisty adres serwera nadawcy.
  6. Porównaj adres konta email nadawcy adresem w polu „From” oraz „Reply to” – różne adresy w tych polach mogą wskazywać na próbę oszustwa.
  7. Szyfruj dane poufne wysyłane pocztą elektroniczną.
  8. Bezpieczeństwo wiadomości tekstowych (SMS).
    - sprawdź adres url z którego domyślnie dany podmiot/instytucja wysyła do Ciebie smsy, cyberprzestępca może podszyć się pod dowolną tożsamość (odpowiednio definiując numer lub nazwę), otrzymując smsa, w którym cyberprzestępca podszywa się pod numer zapisany w książce adresowej, telefon zidentyfikuje go jako nadawcę wiadomości sms.
  9. Jeśli na podejrzanej stronie podałeś swoje dane do logowania lub jeżeli włamano się na Twoje konto email – jak najszybciej zmień hasło.
  10. Chroń swój komputer, urządzenie mobilne programem antywirusowym zabezpieczającym przez zagrożeniami typu; wirusy, robaki, trojany, robakami, niebezpiecznymi aplikacjami typu ransomware, adware, keylogger, spyware, dialer, phishing, narzędziami hakerskimi, backdoorami, rootkitami, bootkitami i exploitami.
  11. Aktualizuj system operacyjny, aplikacje użytkowe, programy antywirusowe, brak aktualizacji zwiększa podatność na cyberzagrożenia hakerzy, którzy znają słabości systemu/aplikacji , mają otwartą furtkę do korzystania z luk w oprogramowaniu.

Krajowy System Cyberbezpieczeństwa

12. Logowanie do e-usług publicznych, bankowości elektronicznej bez aktualnego (wspieranego przez producenta) systemu operacyjnego to duże ryzyko.
  13. Korzystaj z różnych haseł do różnych usług elektronicznych.
  14. Tam gdzie to możliwe (konta społecznościowe, konto email, usługi e-administracji, usługi finansowe) stosuj dwuetapowe uwierzytelnienie za pomocą np. sms, pin, aplikacji generującej jednorazowe kody autoryzujące, tokenów, klucza fizycznego.
  15. Regularnie zmieniaj hasła.
  16. Nie udostępniaj nikomu swoich haseł.
  17. Pracuj na najniższych możliwych uprawnieniach użytkownika.
  18. Wykonuj kopie bezpieczeństwa.
  19. Skanuj podłączane urządzenia zewnętrzne.
  20. Skanuj regularnie wszystkie dyski twarde zainstalowane na Twoim komputerze.
  21. Kontroluj uprawnienia instalowanych aplikacji.
  22. Unikaj korzystania otwartych sieci Wi-Fi.
  23. Podając poufne dane sprawdź czy strona internetowa posiada certyfikat SSL. Protokół SSL to standard kodowania (zabezpieczania) przesyłanych danych pomiędzy przeglądarką a serwerem.
  24. Zadbaj o bezpieczeństwo routera (ustal silne hasło do sieci WI-FI, zmień nazwę sieci WI-Fi zmień hasło do panelu administratora, ustaw poziom zabezpieczeń połączenia z siecią Wi-Fi np. WPA2 i wyższe, aktualizuj oprogramowanie routera, wyłącz funkcję WPS, aktywuj funkcję Gościnna Sieć Wi-Fi „Guest Network”.
  25. Szyfruj dyski twarde komputera, przenośne.
- III. Zrozumienie zagrożeń cyberbezpieczeństwa i stosowanie sposobów zabezpieczania się przed zagrożeniami to wiedza niezbędna każdemu użytkownikowi komputera, smartphona czy też usług internetowych. Wszelkie porady bezpieczeństwa dla użytkowników tych urządzeń dostępne są na:
1. NASK - państwowy instytut badawczy nadzorowanym przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów – <https://www.nask.pl/> <https://akademia.nask.pl/publikacje/>
  2. Witrynie internetowej CSIRT NASK – Zespołu Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego działającego na poziomie krajowym pod adresem: <https://www.cert.pl>
  3. Witrynie internetowej Ministerstwa Cyfryzacji pod adresem: <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/cyberbezpieczenstwo>
  4. Zgłaszanie incydentów bezpieczeństwa: <https://incydent.cert.pl/>

Na osobę odpowiedzialną za utrzymywanie kontaktów z podmiotami Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa w zakresie zadań publicznych zależnych od systemów informacyjnych, wyznaczony został Pan Tomasz Więckowski, który w PWiK pełni również funkcję Inspektora Ochrony Danych Osobowych, dane kontaktowe z koordynatorem ds. cyberbezpieczeństwa - poczta e-mail dane kontaktowe:

- poczta e-mail: iod@pwik-oborniki.pl tel.: (+48) 693 337 954.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym cyberbezpieczeństwie (Dz. U. z 2018 r. poz. 1560 ze zm.).